

Article Info/Makale Bilgisi

✓Received/Geliş:10.10.2020 ✓Accepted/Kabul:18.11.2020

DOI: 10.30794/pausbed.808843

Araştırma Makalesi/ Research Article

Gülmez, S. B. (2021). "Sosyal Bilimlerde Makale Yazımı Üzerine" *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2021 Sayı 42:Özel sayı 1, Denizli, ss.Ö169-Ö180.

SOSYAL BİLİMLERDE MAKALE YAZIMI ÜZERİNE

Seçkin Barış GÜLMEZ*

Özet

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilimlerde akademik makalenin nasıl yazılması gerektiğine dair yeni araştırmacılara ipuçları vermektir. Özellikle, Sosyal Bilimler alanında Türkçe literatürde makale yazımı üzerine büyük bir açık bulunmaktadır. Dolayısıyla çalışma, Türkçe literatürde halihazırdaki bu önemli açığın kapatılmasına katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, çalışma öncelikle bir araştırma makalesinde olmazsa olmaz üç unsur; 1-araştırma sorusu, 2-literatür taraması ve 3-akademik katkı üzerine detaylı bir tartışma yürütecek ve Türk akademisindeki güncel çalışmalardan örneklerle tartışmayı zenginleştirecektir. Sonraki bölümde çalışma, makaledeki şekilsel konuları ele alacaktır. Makalenin başlığı, makale özeti ve anahtar kelimeler gibi teknik konular hakkında izlenmesi gereken stratejilere odaklanacaktır. Ayrıca çalışma, makalenin yapısı konusunda son dönemde yayınlanan çalışmalardan örneklerle okuyucuya önemli ipuçları verecektir. Sonuç bölümünde, çalışma makale yazımı konusunda yeni araştırmacılara dört temel reçete sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Araştırma sorusu, Literatür taraması, Akademik katkı, Yöntem, Teori.*

ON WRITING ARTICLE IN SOCIAL SCIENCES

Abstract

This study aims to offer fresh clues to readers on how to write an academic article in Social Sciences. There is a particular gap in the Social Sciences literature in Turkish on article writing. Therefore, the study contributes to the academic efforts to fill the existing gap in the literature. In this context, the study will first focus on the discussion in detail of the three indispensable aspects of article writing; 1-research question, 2-literature review, and 3-academic contribution. The discussion will be enriched through up-to-date examples from the current academic literature. The study will then concentrate on the article format. Here, the study will discuss key strategies on how to come up with the article's main title, abstract and key words. In addition, it will offer key insights on how to form the structure of an article. In the concluding section, the study will prescribe four key points for new researchers on how to write an academic article.

Keywords: *Research Question, Literature Review, Academic Contribution, Method, Theory.*

*Dr. Öğr. Üyesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İZMİR.
e-posta:seckinbaris.gulmez@ikc.edu.tr (<https://orcid.org/0000-0003-1690-1041>)

1. Giriş

Bu çalışmanın amacı, özellikle yeni araştırmacılar için Sosyal Bilimlerde makale yazımı üzerine rehber bir kaynak oluşturmak ve Türkiye’de akademik makale yazımının belli bir standart kazanmasına katkıda bulunmaktır. Araştırmacılar makale yazımı konusunda çoğunlukla profesyonel bir eğitim almadığından, daha çok deneme yanılma yöntemiyle ve başarılı buldukları örnekleri gözlemleyerek ve kopyalayarak yazım tecrübesi edinmeye çalışmaktadır. Bu durum hem makale yazımının doğru öğrenilmesini hem de makalelerin yayına kabul edilmesini geciktirmektedir. Dolayısıyla, makale yazımına yönelik rehber niteliğindeki akademik çalışmalar, son derece önem kazanmaktadır.

Akademik literatüre bakıldığında, özellikle son yıllarda Doğa ve Sağlık Bilimleri alanında Türkçe literatürde makale yazımı üzerine önemli çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Coşan Yılmaz ve Emiroğlu, 2005; Ekmekçi ve Konaç, 2009; Çakmakkaya, 2012; Tiryaki, 2014; Külâh ve Külâh, 2015; Ünver vd., 2017). Ne var ki, aynı durum Sosyal Bilimler için söz konusu değildir. Bu alanda makale yazımıyla ilgili yol gösterici bir referans kaynak eksikliği bulunmaktadır. Bu çalışma, literatürdeki bu boşluğun doldurulmasına katkı sağlamayı amaçlar.

Çalışma, her akademik makalede olması gereken üç temel unsur hakkında önemli ipuçları verecektir. Bunlar, analitik araştırma sorusu oluşturma, eleştirel bir literatür taraması bölümü ve son olarak, makalenin literatüre akademik katkılarının ayrıntılarıyla tartışılmasıdır. Analitik ve sistematik makale yazımında üç unsur da bulunmalıdır. Sonrasında makaledeki şekli unsurlar mercek altına alınacaktır. Makale başlığı, anahtar kelimeler, makale özeti, makalenin genel yapısı, giriş ve sonuç bölümleri hakkında yapılması ve yapılmaması gerekenler tartışılacaktır. Çalışma boyunca ele alınan içerik ve şekil tartışmaları, Sosyal Bilimler alanında son yıllarda yayımlanmış ulusal ve uluslararası makalelerden örnekler verilerek zenginleştirilecektir. Bu sayede, Türkiye’deki yazarların yayınlarındaki içerik ve şekil tercihleri karşılaştırmalı incelenerek okuyucunun dikkatine sunulacaktır. Sonuç bölümünde, özellikle makale yazımına yeni başlayanlar için dört temel yol haritası ortaya konacaktır.

2. Makalenin üç temel unsuru

Akademik makalede içerik ve şekil açısından tek bir doğru uygulama yoktur. Aksine, yazarlar makale yazımında birçok farklı tarz kullanmaktadır. Yine de her akademik makalede olması gereken üç temel unsur olduğunu vurgulamak yerinde olacaktır. Bunlar, sırasıyla araştırma sorusu, literatür taraması ve akademik katkıdır. Bu üç unsur, makalenin hayati organlarıdır ve birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Araştırma sorusu literatür taramasının odağını belirlerken, literatür taraması da akademik katkının belirlenmesine rehberlik etmektedir. Akademik katkısı olmayan bir makalenin de akademik bir dergide yayımlanması mümkün değildir. Dolayısıyla bu üç unsuru ayrıntılarıyla tartışmak makale yazımı açısından önceliklidir.

2.1. Araştırma sorusu

Araştırma sorusu, yalnızca makaleyi başlatmaya yarayan kullanışlı bir aygıt değildir; aksine makale boyunca tartışılan tüm konular sorulan soru üzerine temellendirilmektedir (Halperin ve Heath, 2011: 102). İyi seçilmiş bir araştırma sorusu, makalenin amacının, odaklanılan konunun, vakaların ve zaman aralığının, araştırılacak akademik literatürün ve kullanılacak verilerin netleştirilmesine yardımcı olur (Bryman, 2012: 10). Sorulan soruya yönelik literatürde önceden tartışılan yanıtlar göz önüne serilir ve makale, halihazırdaki yanıtlardan farklı ve orijinal bir yanıt ortaya koyarak akademik literatüre katkı sağlar. Türkiye’deki akademik dergilere gönderilen yazılarda en sık rastlanan sorunlardan biri, yazılarda belli bir araştırma sorusunun olmamasıdır. Bir sorusu olmayan çalışmanın belli bir odağının olması, sistemli bir analiz yapabilmesi ve dolayısıyla belirgin bir akademik katkı sunması çok zordur (Blaikie, 2004: 966). Dolayısıyla, dergilere gönderilecek çalışmalarda ilk dikkat edilmesi gereken şey, analitik araştırma sorusudur.

Sorulacak soru önceden yanıtını bilmediğimiz, kendi içinde yanıtını barındırmayan ve betimleyici olmayan bir soru olmalıdır. Sadece durum tespiti yapan sorulardan kaçınılmalıdır. Örneğin, “Türk Dış politikasının ana ilkeleri nelerdir?” sorusu betimleyici ve durum tespiti yapan bir sorudur. Sadece ana ilkelerin neler olduğunu sormak ve bunları açıklayan bir çalışma yapmak, makaleyi analitik kılmayacaktır.

Araştırma sorusu, makalenin yeni bilgiler üreterek orijinal bir analiz yapmasına olanak tanınmalıdır; bu yüzden “Neden”, “Nasıl” ve “Ne ölçüde” gibi sorular literatürde çok kullanılan soru tipleri olarak karşımıza çıkmaktadır (Blaikie, 2000: 61-62). Örneğin, Soyaltın-Colella (2020a), Birleşmiş Milletler, OECD, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği gibi örgütlerin yolsuzlukla mücadelede “karşılıklık, tarafsızlık, tutarlılık, şeffaflık” gibi koşulları ne ölçüde karşıladıklarını sormaktadır. Başka bir örnekte, Götz (2019) Soğuk Savaş sonrası dönemde Batı ile yakınlaşma siyaseti izleyen Baltık ülkelerine karşı Rusya’nın tutumunun Boris Yeltsin ve Vladimir Putin dönemlerinde neden farklılık gösterdiği sorusuna odaklanmaktadır.

Türk Dış Politikasıyla ilgili daha önce ele almış olduğumuz soruyu analitik hale getirmek için şu şekilde düzenleyebiliriz: “Türkiye’nin son on yılda dış politikada attığı adımlar, Türk Dış Politikasının ana ilkelerine ne ölçüde uygunluk göstermektedir?” Bu şekilde düzenlendiğinde soru; 1- yanıtını önceden bilmediğimiz bir soru haline gelmekte, 2- belli bir zaman aralığına odaklanılmasını sağlayarak makalenin odağını netleştirmekte ve 3- ana ilkeler ile son yıllardaki pratikleri karşılaştırarak analitik bir çalışmaya imkân tanımaktadır.

Bu örneklerin tersine, bazı yazarlar sorularını doğrudan odaklandıkları vakalar üzerinden oluşturmazlar. Onun yerine konuyla ilgili daha genel bir soru seçerler ve bu soruyu yanıtlamak üzere vaka tartışması yaparlar. Tokdemir ve diğerleri (2020), “insanlar neden başkalarının savaşını destekleme eğilimi gösterir?” sorusu üzerinden bireylerin hangi nedenlerden dolayı “yabancı savaşçı” haline geldiğini araştırmıştır. Yazarlar, bu genel soruyu yanıtlamak için Lübnan ve Türkiye vakalarını karşılaştırmış ve iki ülkedeki kamuoyunun Suriye’de devam eden çatışmaya yönelik eğilimlerini mercek altına almıştır (Tokdemir vd., 2020).

Yukarıda örneklendirilen soru tiplerinin yanı sıra, “Evet-Hayır” yanıtı verilebilecek genel sorular da yazarlar tarafından tercih edilmekte ve ilgili soru, ek bir soruyla detaylandırılarak makalenin odak noktası netleştirilmektedir. Örneğin, Saatcioğlu (2011) “AB adayı ülkelerin, üyeliği garanti edeceğine inanmasalar bile, siyasi üyelik önkoşullarını karşılamaları mümkün müdür?” sorusunu yöneltmektedir. Yazar, bu soruya Türkiye örneği üzerinden “Evet” yanıtını verdikten ikinci bir soru daha sormaktadır: “Üyelik garantisi olmadan önkoşulların sağlanmasının ardındaki temel motivasyon kaynağı nedir?” (Saatcioğlu, 2011: 24).

Araştırma sorusunu analitik yapan önemli unsurlardan biri de bir çelişkiye ya da paradoksa işaret etmesi ve bir sorunsal (puzzle) ortaya koymasıdır (Marx, 1997: 113). Çalışılan konu hakkında bilinen genel eğilimlerin aksine bir eğilim varsa, bunun nedenleri üzerine oluşturulmuş bir araştırma sorusu bir sorunsal ortaya koyar. Örneğin, Gülmez (2017), 1929 Dünya Ekonomik Krizi sonrasında oluşan siyasi ortamda devletlerin sorunlarını güç kullanarak çözmesi yönünde genel bir eğilim olduğunu vurguladıktan sonra Türkiye’nin neden o dönemdeki genel eğilimlerin aksine sorunlarını şiddetle değil, çok taraflı diplomasiyle çözmekte ısrarcı olduğu sorusunu sormuştur. Benzer şekilde, Cumhuriyet döneminden günümüze Türkiye-ABD ilişkilerinin gelişimini inceleyen Buhari Gülmez (2020), özellikle 1960’lı yıllardan itibaren sürekli kriz yaşayan Türk-Amerikan ittifakının neden hala devam etmekte olduğu sorusunu sormaktadır.

Seçilen araştırma sorusu, daha önce hiç tartışılmamış bir soru da olabilir, ama her yazarın böyle bir soru sorma mecburiyeti yoktur. Yazar literatürde daha önce yanıtlarının tartışıldığı bir soruyu da sorabilir ve halihazırda verilen akademik yanıtlardan farklı bir yanıt ortaya koymayı vadedebilir (Blaikie, 2000: 69-70). Bu farklılığı ortaya koyabilmek için makalenin eleştirel ve kapsamlı bir literatür taramasına ihtiyacı vardır.

2.2. Literatür taraması

Literatür taraması, bir konu hakkında yazılmış ve bilimsel araştırma bulgularına dayanan halihazırdaki önde gelen çalışmaların eleştirel bir özeti şeklinde tanımlanmaktadır (Hammersley, 2004: 577). Literatür taraması sayesinde yazar, makalesinde savunduğu argümanın ne ölçüde orijinal ve yenilikçi olduğunu test etmiş olur. Literatür taraması makalenin araştırma sorusuna göre şekillenir, çünkü o soruya akademik kaynaklar tarafından verilen yanıtlar literatür taramasının odağını oluşturmaktadır (Bryman, 2012: 99).

Literatür taraması, konuyla ilgili halihazırdaki tüm yaklaşımları içermelidir ama bu durum, var olanı aynı şekilde tekrar yazmak anlamına gelmez (Bryman, 2012: 98). Özellikle eski tarz literatür taraması pratikleri, her kaynağı birer paragrafta özetleyen ve kaynaklar arasında hiçbir bağlantı kurmayan “açıklamalı bibliyografya” (annotated

bibliography) tarzı yazıldları (Hart, 1998: 1). Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren makalelerde kullanılan literatür tartışmaları çok daha sistematik, yorumlayıcı ve hatta eleştirel hale getirildi (Eisenhart, 1998; Hammersley, 2004). Günümüzde literatür taraması, genellikle halihazırdaki argümanların sistematik bir şekilde kategorilere ayrılarak yeniden yorumlanması ve makalenin ana argümanı ile karşılaştırılması şeklindedir (Bryman, 2012: 98). Bu sayede yazar, literatürde hangi yaklaşımın gözden kaçırıldığını ya da yeteri kadar tartışılmadığını tespit eder; yani popüler tabirle, literatürün açığını bulur. Literatürde kayda değer bir açık bulmak, makalenin sunacağı akademik katkıya da zemin hazırlayacaktır.

Literatür taramasında dikkat edilmesi gereken üç önemli unsur vardır. Birincisi, makalelerde önemli bir kelime kısıtlaması bulunmaktadır. 7000-9000 kelime bir makale içinde literatür taramasına yaklaşık 1000-2000 kelime ayrılabilir. Dolayısıyla, literatür taraması yazarken seçici olunmalı ve çoğunlukla çalışmanın sorduğu soruya yönelik tartışmalara odaklanılarak gereksiz ayrıntılardan kaçınılmalıdır. Bunun dışında, literatür taraması, halihazırdaki çalışmaların sınırlılıklarını göstermek adına, yazarın odaklandığı konuya odaklanan ama yazarın sorduğu soruyu sormayan çalışmaları da kısaca eleştirel bir dille tartışabilir. İkinci olarak, makaledeki literatür tartışması olabildiğince sistematik ve eleştirel olmalıdır ki, literatürün eksik kaldığı ya da göz ardı ettiği kısımlar net bir biçimde ortaya koyulabilsin.

Üçüncü unsur, literatür taraması için kaynak seçimidir. İlgili literatürde yer alan tüm kaynaklara makalede yer verilemeyeceğinden, yazar kaynak seçiminde oldukça seçici olmalıdır. Tabii ki, yazar arzu ettiği çalışmalara literatür taramasında öncelik verebilir ama tartışılan konu hakkındaki en yetkin yazarların güncel çalışmalarına metin içinde yer verilmesi çok önemlidir. Çünkü, alanın öncü yazarlarının çalışmalarından yararlanmak, hakemlere yazarın literatüre hâkim olduğu mesajını verecektir. Ters durumda, yani alanın önemli çalışmalarının gözden kaçırılması durumunda ise hakemler yazarın literatür konusundaki yetkinliğini sorgulayacaktır. Bu durum, makalenin yayımlanma ihtimalini düşürecektir. Örneğin, Amerikan Dış Politikasıyla ilgili bir makalede Joseph Nye, Daniel Drezner ve Henry Kissinger gibi alanın önde gelen yazarlarının çalışmalarına yer verilmemesi, makalenin hakemlerce reddedilmesine neden olabilir.

Literatür taramasının makalenin hangi bölümünde yer alması gerektiğine dair genel bir kural bulunmamakla birlikte incelenen eserlerde üç genel eğilim olduğu söylenebilir. Bazı yazarlar literatürün halihazırdaki argümanlarını makalenin giriş bölümünde birkaç paragrafta açıklamayı tercih etmektedir. Bu sayede, literatürdeki açığı en başta hızlıca vurgulayıp, makalenin sonraki bölümlerini ampirik, yönetsel ve/veya kuramsal olarak bu açığı kapatmaya ayırabilmektedir. Örneğin, Türkiye'deki liderlerin dış politikada karar verme stillerini inceleyen Çuhadar vd. (2020), Türkiye'de dış politikayı etkileyen faktörleri ele aldıkları literatür tartışmasına makalenin giriş bölümünde yer vermektedir. Benzer bir şekilde, Hatipoğlu ve Palmer (2016), Türk dış politikasının doğası ve işleyişindeki değişimler üzerine son on yılda yayımlanmış çalışmaların temel argümanlarını makalenin giriş bölümünde tartışmakta ve literatürün gözden kaçırdığı noktaları vurgulamaktadır.

Kimi yazarlar ise makalelerinde literatür taraması için ayrı bir bölüm ayırmaktadır. Özellikle, odaklanılan konu hakkında çok geniş bir akademik literatür mevcutsa, makalede bir bölümün literatür taramasına ayrılması tavsiye edilebilir. Örneğin, Kavaklı vd. (2020), uluslararası yaptırımların başarıya ulaşmasını sağlayan etkenler üzerine akademik literatürdeki temel tartışmaları makalelerinde özel bir bölüm olarak detaylı bir şekilde incelemektedir. Benzer bir şekilde, Gülmez ve Cebeci (2020), hem genel olarak kamu diplomasisi hem de self-determinasyon hareketlerinin kamu diplomasisi hakkındaki literatür tartışmalarını ayrı bir bölümde inceleyerek literatürün gözden kaçırdığı unsurları vurgulamaktadır. Bu örneklerin dışında, Türkiye'nin 1964, 1967 ve 1974 tarihlerindeki Kıbrıs sorununa yönelik kararlarını karşılaştıran Özdamar ve Erciyas (2020), Türkiye'nin Kıbrıs sorununa yönelik karar verme süreçleriyle ilgili literatür tartışmasının çok yetersiz olduğunu vurgulamış ve ilgili literatür taramasını kısa da olsa ayrı bir bölümde incelemeyi tercih etmiştir.

Literatürde görece daha sıklıkla tercih edilen üçüncü yöntem ise yazarların literatür taramasını kısaca giriş bölümünde özetleyip, detaylı literatür tartışmasına özel bir bölüm ayırmasıdır. Bu yöntemi kullanan yazarlar literatürdeki genel tartışmaları görece kısa bir şekilde giriş bölümünde anlatırken, makalenin asıl odaklandığı konu hakkındaki literatürü ise daha kapsamlı şekilde ayrı bir bölümde incelemeyi tercih etmektedir. Örneğin, Ilgıt ve Prakash (2019: 3), duyguların uluslararası ilişkilerdeki rolü üzerine genel literatür tartışmasını giriş bölümünde

kısaca verirken, asıl odaklandıkları konu olan devlet dışı aktörlerin uyguladığı “hissi” (emotional) diplomasi üzerine yazılmış eserleri ayrı bir bölümde detaylıca tartışmıştır.

Suriye krizinde Türkiye ve Rusya’nın geliştirdiği iş birliğinin hassas dinamiklerini inceleyen Köstem (2020), iki ülke arasındaki ilişkiyi tanımlamak üzere kullanılan “alignment” (hizalanma) kavramının literatürde nasıl ele alındığına makalenin giriş bölümünde yer verirken, asıl odaklandığı konu olan Türkiye-Rusya ilişkilerine dair literatürün detaylı tartışması için özel bir bölüm ayırmıştır. Benzer bir şekilde Tokdemir (2020), önce giriş bölümünde bireylerin dış politika tercihlerini etkileyen faktörler üzerine genel bir literatür incelemesi yaptıktan sonra makalenin odaklandığı “sosyal kimliklerin siyasi eğilimlerdeki rolü” konusu üzerine ayrı bir bölümde detaylı literatür tartışması yapmıştır.

Bazı durumlarda bir makale bütünüyle literatür taraması şeklinde de olabilir. Bazı dergiler özel sayıları için kapsamlı ve eleştirel literatür taramalarını makale olarak yayımlayabilmektedir. Özellikle, az bilinen teorik yaklaşımları okuyucuya tanıtmak için bu tarz yayınlara bazı dönemlerde olanak tanınmaktadır. Örneğin, Buhari Gülmez’in (2010) Eğitim Sosyolojisi alanında “Dünya Toplumu” teorisine ünlenmiş Sosyolojik Kurumsalcı Stanford Ekolü’nü Siyaset Bilimi alanına tanıttığı çalışması kapsamlı bir literatür taramasıdır. Türkiye’de de bazı dergiler, orijinal verisi olmasa da belli bir teoriyi tanıtan kapsamlı literatür taramalarını yayına kabul etmektedir. Uluslararası İlişkiler dergisinde yayımlanmış iki çalışma örnek olarak gösterilebilir. Realist teoriyi eleştirel bir şekilde inceleyen Aydın (2004) ve Liberal teorinin güç olgusuna yaklaşımını tartışan Bozdağlıoğlu ve Özen (2004), bu konudaki önemli örnekler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca, Neoklasik Realizm’in bir dış politika analizi teorisi olduğunu savunan Kiraz (2020), son dönemde yayımlanan çalışmalar arasında kapsamlı literatür taraması makalesi olarak kayda geçen değerli bir çalışmadır. Literatür taraması şeklindeki makaleler özellikle konuyla ilgili araştırma yapmak isteyenler için çok iyi bir referans kaynak niteliğindedir.

2.3. Akademik Katkı

Makalede olmazsa olmaz üçüncü ve belki de en önemli unsur, makalenin akademik literatüre getirdiği katkıdır. Bir makalenin bulguları ve temel argümanları ne kadar orijinal ve yenilikçiye, makale literatüre o ölçüde katkı sağlar ve akademik bir dergide yayımlanma ihtimali artar. Bir makalenin literatüre genel olarak üç farklı akademik katkısından söz etmek mümkündür. Bunlar, ampirik, teorik ve yöntemsel katkılardır. Bu katkılardan en az birini sağlayan çalışmanın bir akademik dergide yayımlanmaya hak kazanacağı söylenebilir.

Ampirik katkı, makalelerde en sık görülen katkı türüdür. Araştırmada ortaya çıkan bulguların analizi sonucunda literatürdeki bir tartışmaya yeni bir bakış açısı getirilebilir. Türkiye’de birbirine zıt siyasi görüşlere sahip kişiler ile “odak grup” (focus group) görüşmesi yapan Aydın-Düzgüt (2018), elde ettiği veriler ışığında toplum içindeki siyasal kutuplaşmanın beklenenden daha yoğun olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle Avrupa Birliği (AB) konusunda, bir grubun tamamen olumsuz bulunduğu bir gelişmeyi diğer grubun tamamen olumlu bulması ve iki grubun AB’ye yükledikleri anlamın birbirinden çok farklı olması toplumdaki kutuplaşmanın boyutunu ortaya koyan önemli güncel ampirik bulgulardır (Aydın-Düzgüt, 2018: 26-29).

Bazı çalışmalar, literatürün gözden kaçırdığı birtakım meseleleri ampirik tartışmalarla daha görünür hale getirip yeni argümanlar ortaya koymaktadır. Soğuk Savaş döneminde Türkiye’deki askeri darbeleri inceleyen Esen (2020), o dönemdeki Türk ordusunun iç yapısındaki çalkantıların hâkim literatürün gözünden kaçtığını iddia etmektedir. Esen (2020: 2-3), darbeden demokrasiye geçiş dönemlerinde ordu içinde çok keskin görüş ayrılıklarının olduğunu ampirik örneklerle ortaya koymuş ve hâkim literatürün verili kabul ettiği ordunun üniter bir yapıda olduğu argümanını sorgulamıştır.

Akademik makale yazımında göze çarpan bir diğer önemli katkı ise teorik katkıdır. Literatürdeki uygulamalardan yola çıkarak en az dört farklı teorik katkıdan bahsetmek mümkündür. Birincisi, halihazırdaki bir teoriyi geliştirmektir (theory advancement). Belli bir teorinin argümanlarını sorunsallaştırma ve ileriye taşıma amacı güden bu tür çalışmalar literatüre önemli katkı sunmaktadır. Örneğin, Rumelili (2015), ontolojik ve fiziksel güvenlik üzerine ikili bir teorik çerçeve geliştirerek “kimlik” ve “güvenlikdışlaştırma” kavramları arasındaki ilişkiyi etkin bir şekilde açıklamaktadır. Bu sayede yazar, normalde bir arada düşünülmeyen iki kavramı beraber tartışarak konuyla ilgili literatürde gözden kaçırılmış önemli bir bağlantıyı (the missing link) kurmaktadır.

Teori geliştirme sırasında genellikle teorinin temel argümanları farklı vakalar üzerinde test edilir (theory testing). Özellikle kullanılan teorik yaklaşım, odaklanılan konuya ilk defa uyarlanıyorsa, o zaman makale teorinin açıklama gücü test ederek teorinin rafine edilmesine ve dolayısıyla literatüre katkı sunabilir. Örneğin, Götz (2019) Neo-Klasik Realist yaklaşımı Rusya'nın değişen Baltık politikasına ilk defa uygulayarak ilgili literatüre teorik katkı sunmuştur. Aynı zamanda çalışma, uluslararası faktörlere odaklanan hâkim literatürün aksine, Rus devletinin siyasi ve ekonomik kapasitesindeki değişimlere odaklanarak ampirik olarak da literatüre yenilik getirmiştir (Götz, 2019).

İkinci teorik katkı türü, teori oluşturma (theory development) şeklinde yapılır. Birçok teoriden faydalanılarak eklektik bir teori oluşturulabilir veya özgün bir teori ortaya atılır. Örneğin, Aydın ve Mathews (2008), literatürdeki Batı dışı teorik tartışmalardan yola çıkarak, Anadolu siyasi kültüründen beslenmiş yerli bir Uluslararası İlişkiler teorisi ortaya koymaya çalışmaktadır.

Üçüncü tür teorik katkı, bir teorik yaklaşımın başka disiplinlere uyarlanmasıdır (theory application). Örneğin, Holsti (1970: 245), sahne sanatlarında kullanılan "rol teorisi" yaklaşımını Uluslararası İlişkilere uyarlayarak devletlerin de tıpkı bireyler gibi iç ve dış beklentilere yanıt vermek için çeşitli rollere büründüğünü ve dış politikalarını bu rollere göre şekillendirdiklerini iddia etmiştir. Son olarak, kavramsal çerçeve oluşturma (conceptual framework) şeklinde literatüre teorik katkı yapılabilir. Yazarlar kendi kavramsal modellerini oluşturup, analizlerini bu çerçeveye göre şekillendirmektedir. Örneğin, Hermann (2001), bürokrasinin dış politika yapım sürecine etkisini yetkin bir şekilde açıklamak için "Karar Üniteleri" (Decision Units) teorik çerçevesini geliştirmiştir.

Yöntemsel katkıya gelindiğinde, bu tür bir katkının üç şekilde olabileceği öngörülebilir. Birincisi, araştırmacılar kendi orijinal araştırma yöntemlerini geliştirebilir. Örneğin, Hermann (1980), kendi geliştirdiği ve "Liderlik Özelliği Analizi" (Leadership Trait Analysis) ismini verdiği bir çeşit içerik analizi yöntemiyle liderlerin önceden planlanmamış konuşmalarını ve sorulara verdikleri yanıtları bir araya getirerek orijinal bir liderlik tipolojisi geliştirmiştir.

İkincisi, araştırmacılar orijinal bir veri tabanı oluşturabilirler. Hooghe vd. (2002), dünyanın pek çok ülkesinden uzmanlarla yaptıkları anket sonuçlarını bir araya getirerek Chapel Hill Uzman Anketi veri tabanı (CHES) oluşturmuştur. Yazarlar bu sayede dünyadaki siyasi partilerin ideolojik eğilimlerini detaylı bir şekilde haritalandırmayı başarmıştır. Her iki örnekteki ortak olan şey, yazarların geliştirdiği yöntem ya da veri tabanının başkaları tarafından da bilimsel araştırmalar için kullanılabilir olmasıdır. Yöntem bazında literatüre sağladıkları en büyük katkı budur.

Yöntemsel olarak sunulan üçüncü katkı türü ise, odaklanılan literatürde daha önce sık kullanılmamış bir araştırma yönteminin kullanılmasıdır. Örneğin, Dış Politika Analizi literatüründe daha önce pek kullanılmamış olan tarih arşivciliği yöntemini kullanan Gülmez (2019), diplomatların dış politikaya etkisini diplomatik yazışma metinlerini inceleyerek ortaya koymuştur. Siyasi olayları etnografik gözlem yöntemiyle analiz etmek (De Volo ve Schatz, 2004) veya dış politika kararlarını değerlendirme sürecinde kullanılan hüristik gibi bilişsel süreçleri incelemek için bilgisayarlı bir laboratuvarında deney yapılması (Johns, 2009) gibi örnekler de verilebilir.

Bazı çalışmalar yukarıda sayılan üç temel katkı koşulunun tümünü belli oranda karşılamaktadır. Örneğin, Aydın-Düzgüt vd. (2020) ampirik açıdan daha önce doğrudan karşılaştırılmamış iki vaka olan Arap Baharı ve Türkiye'de hilafetin kaldırılması örneklerini birlikte tartışarak Avrupalıların her iki olaya yaklaşımları arasında önemli benzerlikler ortaya koymaktadır. Teorik olarak iki vakayı postkolonyalizm bağlamında analiz ederek teorinin açıklama gücünü test eden çalışma, Avrupa'nın Türkiye hakkındaki emperyalist söyleminin hala devam ettiğini iddia etmektedir. Yöntem olarak da makale, İngiliz ve Fransız basınında Halifelik'in kaldırılmasına yönelik haber ve köşe yazıları ile Avrupa Parlamentosundaki Arap Baharı tartışmalarını eleştirel söylem analiziyle karşılaştırmaktadır (Aydın-Düzgüt vd. 2020).

Bazı yazarlar çalışmalarının belli bir literatür içinde konumlandırılmasını ve ilgili literatürün gelişimine katkı sağlamayı hedefleyebilir. Dolayısıyla makaleleri hangi literatüre doğrudan katkı yapıyorlarsa, bunu açıkça belirtmektedir. Örneğin Esen (2020) "sivil-ordu ilişkileri" literatürüne katkı yaptığını belirtirken, Tokdemir (2017:

820) doğrudan “çatışma” literatürüne katkı verdiğini giriş bölümünde vurgulamaktadır. Hangi şekilde olursa olsun, çalışmaların akademik literatüre mutlaka açık bir katkısı olması gerekir ve bu katkılar makalenin giriş ya da sonuç kısmında mutlaka vurgulanmalıdır.

3.Şekilsel konular

3.1.Başlık, Anahtar Kelimeler ve Özet (Abstract)

Makalenin şekli hakkında bazı önemli ipuçları vermek yerinde olur. Makale başlığının, odaklanılan konuyu, vakayı, zaman aralığını ve varsa teorik ya da yöntemsel yaklaşımı yansıtacak şekilde düzenlenmesi tavsiye edilir. Esas olan, başlık ile konu uyumunun yakalanmasıdır. Başlığın çok uzun olmamasına dikkat edilmelidir. Makalelerde genel olarak bir ya da iki cümlelik başlıklar tercih edilmektedir. Bir cümleden oluşan tek parça halindeki başlığa örnek olarak “The US Grand Strategy and the Eurasian Heartland in the Twenty-First Century” (21. Yüzyılda ABD Büyük Stratejisi ve Avrasya Kalpgahı) gösterilebilir (İşeri, 2009). Çalışma tek cümlede hem odaklandığı konuyu (ABD Büyük Stratejisi), incelediği vakayı (Avrasya Kalpgahı) ve ilgili zaman dilimini (21. Yüzyıl) içermektedir. İki cümlelik başlık örneği olarak da “Justifying privileged partnership with Turkey: an analysis of debates in the European Parliament” (Türkiye ile İmtiyazlı Ortaklığı Meşru Kılmak: Avrupa Parlamentosu'ndaki Tartışmaların bir Analizi) gösterilebilir (Türkeş-Kılıç, 2020). Görüldüğü üzere başlık, makalenin ana konusuna ve amacına yönelik genel bir cümleyle başlayıp odaklandığı vakayı vurgulayan ikinci bir cümleyle bitmektedir.

Bazı yazarlar, iki cümlelik makale başlığını, konuyla ilgili çarpıcı bir ifade ile başlatıp, ikinci cümlede asıl konuyu vurgulamayı tercih etmektedir. Bu sayede okuyucunun makaleye olan ilgisinin artabileceği düşünülmektedir. Örneğin, Tokdemir (2017), makalesinin başlığı olarak “Winning hearts & minds (!): The dilemma of foreign aid in anti-Americanism” (Kalpleri ve Zihinleri Kazanmak (!): Amerikan Karşıtlığındaki Dış Yardım İkilemi) cümlelerini tercih etmiştir. Yazar ilk cümlede yumuşak güç kavramıyla özdeşleşen “Kalpleri ve Zihinleri Kazanmak” deyimini kullanarak hem yumuşak güç çalışan yazarların dikkatini çekmekte, hem de deyimini ünlem işaretiyle vurgulayarak makalesinin kavrama yönelik eleştirel bir yaklaşımda olduğu mesajını vermektedir. İkinci cümlede ise ana konu ve argüman vurgulanmaktadır.

Makalede seçilecek anahtar kelimelerin makale başlığıyla uyumlu olmasına dikkat edilmelidir. Başlık makalede ne anlatıldığını net bir şekilde gösterdiğinden, başlığın içindeki kelimelerin bir kısmının anahtar kelime olarak belirlenmesi, makalenin bütünlüğünü koruması adına önemli olacaktır. Ayrıca, anahtar kelimeler, hakemlerin belirlenmesinde önemli rol oynayabilir. Dolayısıyla, makalenin anlam bütünlüğünü sağlamanın yanı sıra hangi alan uzmanlarının makaleyi hakem olarak değerlendirmesi tercih ediliyorsa, anahtar kelimeler o alana göre belirlenebilir.

Makalenin özeti, metni kısaca tanıtan bir yazı olduğundan makalenin vurguladığı önemli noktaları içermelidir. Buna göre, öncelikle, araştırma sorusu açıklanarak makalenin amacı vurgulanmalı; ardından incelenen vakalar, odaklanılan tarih aralığı ve kullanılan yöntem ve/veya teorik yaklaşım ortaya konmalıdır. Daha sonra, makalenin kaç bölümden oluştuğu ve her bölümde ne tartışıldığı kısaca açıklanmalıdır. Son olarak, makalenin ana argümanı kısa bir şekilde tartışılmalıdır.

Özet içinde referans göstermenin uygun olup olmadığı konusu da araştırmacıların kararsız kaldığı bir konudur. Buna yönelik tek bir uygulama bulunmamaktadır. Her ne kadar bazı yazarlar özette referans göstermenin uygun olmadığını söylese de (Tiryaki, 2014), özetlerinde referans gösteren ve yüksek etki faktörlü uluslararası dergilerde yayınlanmış çalışmalar da bulunmaktadır (Buhari Gülmez, 2010).

Özet genellikle makale bittikten sonra, makalenin dergiye gönderilme sürecinde yazıldığından, kimi zaman makale metnindeki bazı cümlelerin aynen alınıp birleştirilerek özet oluşturulduğu gözlenmektedir. Bazı dergiler bunu sorun etmese de, bu durum esasen bir “öz aşırma” (self-plagiarism) örneği olarak görülebilir. Dolayısıyla, özetteki cümlelerin doğrudan makale metninden alınmaması ve yazarların yeni cümlelerle makale özetini oluşturması, makalenin özgünlüğünü koruması adına önemlidir. Son olarak, makale özetlerinin kelime sınırı her dergiye göre değişmektedir. Yine de ortalama kelime sınırınının 150-200 kelime arasında olduğu söylenebilir.

3.2. Makalenin yapısı

Akademik makalelerin yapısının nasıl olması gerektiği konusunda özellikle doğa bilimleri çalışmalarının IMRAD formatında yapılandırılarak bir standart oluşturulduğu gözlenmektedir. IMRAD, İngilizce olarak Introduction (Giriş), Methods (Yöntemler), Results (Bulgular) ve Discussion (Tartışma) kelimelerinin kısaltmasından oluşmaktadır (Day ve Gastel 2012). Giriş bölümünün ardından araştırmanın yapıldığı yöntem tartışılmakta; sonrasında araştırma verileri ve sonuçları açıklanmakta ve en sonda bulguların ne anlama geldiği ve bilimsel katkısı vurgulanmaktadır (Day ve Gastel, 2012). Türkiye'deki bazı Sosyal Bilimler dergileri de IMRAD formatını benimsemektedir. Ne var ki, doğa bilimlerinin aksine Sosyal Bilimler alanındaki çalışmalar IMRAD formatıyla her zaman uyuşmamaktadır. Yukarıda belirtildiği gibi bazı yazarlar literatür taramasına ayrı bir bölüm ayırırken, bazı çalışmalar belli bir yöntem üzerine odaklanmadan ampirik bir analiz sunar (Köstem, 2020). Bazı çalışmalar giriş bölümünden sonra, odaklandıkları konu ile ilgili tarihsel arka planı tartışan bir bölümle devam etmeyi tercih edebilir (Esen, 2020). Bazı makaleler de büyük oranda teorik yaklaşımlardan yararlandığı için yöntem bölümü yerine ayrı bir teori bölümüne yer vermektedir (Rumelili, 2012). Son olarak, çoğu Sosyal Bilimler alanındaki makalede "Bulgular" ve "Tartışma" bölümleri yerine her ikisini de kapsayan tek bir analiz/sonuç bölümü tercih edilmektedir. Dolayısıyla, Sosyal Bilimler alanında yazılan makalenin yapısı, makalenin amacına ve niteliğine göre değişiklik göstermektedir.

Farklı yapılarda da olsa, Sosyal Bilimler alanındaki makalelerin izlediği planın olmazsa olmazı giriş ve sonuç bölümleridir. Giriş bölümü, makalenin ana argümanlarının tanıtıldığı ve araştırmanın amacının ikna edici bir şekilde ortaya konduğu kısımdır. Giriş bölümünde olması gereken unsurlar şu şekildedir. Öncelikle araştırma sorusunun net bir şekilde belirtilmesi ve ilgili makalenin yazılmasına neden ihtiyaç olduğunun açıklanması gerekir. Bu bağlamda odaklanılan konu, vaka ve dönem (zaman aralığı) hakkında da bilgi verilmesi önemlidir. Sonrasında sorulan sorunun hangi yöntem ve/veya teorik yaklaşımla yanıtlanacağı vurgulanmalıdır. Giriş bölümünün sonuna, makalenin sonraki bölümlerini tanıtan ve her bölümde nelerin tartışılacağını birer cümleyle açıklayan bir paragraf eklenmesi tavsiye edilir. Son olarak, yazarlar makalenin ana argümanını giriş bölümünün sonunda mutlaka vurgulamalıdır. Giriş bölümü esasen makalenin özetinin genişletilmiş bir versiyonu olarak düşünülebilir.

Makalenin giriş bölümüne nasıl başlanması gerektiğine dair genel geçer bir kural olmasa da, literatürdeki örnekler bakıldığında en az iki farklı uygulama gözlenmektedir. İlki, doğrudan makalenin araştırma sorusunun açıklanması şeklindedir. "Bu çalışmanın amacı şu soruya yanıt aramaktır" gibi bir ifadeyle başlar. Örneğin, Barlas ve Gülmez (2018) makalelerine başlarken, ortak bir düşman algısı olmamasına rağmen 1930'lu yıllarda Britanya ve Türkiye'nin neden ortaklık kurabildiğini sorar.

İkinci uygulama ise, giriş bölümünün odaklanılan konu hakkında genel bir literatür tartışmasıyla başlaması ve sonrasında odaklanılan vaka hakkında bilgi verilip, akabinde araştırma sorusunun sorulması şeklindedir. Örneğin, Soyaltın-Colella (2020b: 1-2), makalesinin giriş bölümüne bölgesel örgütlerin yaptırım mekanizmalarını tartışarak başlamış ve Avrupa Konseyinin Türkiye'ye yönelik yaptırımları üzerine ampirik tartışmayla devam etmiştir. Soyaltın-Colella (2020b: 2) araştırma sorusu, ana argüman ve yöntemle ilgili tartışmayı, ampirik ve literatür tartışmalarından sonra giriş bölümüne eklemiştir.

Giriş bölümü, makaleyi okuyucuya tanıtan en önemli kısım olduğundan, makalenin yazımı bittikten sonra giriş bölümünün yazılması tavsiye edilir. Sonuçta makalenin tanıtımının etkin şekilde yapılabilmesi için makalenin tamamının görülmesi gerekmektedir. Makalenin yazım aşamasında argümanları değiştirebilir. Önceden düşünülmemiş bazı argümanlar makale yazım sürecinde ortaya çıkabilir. Makale yazım sürecinde veri toplama ve analiz yöntemleri istenilen etkiyi yaratmıyorsa değiştirilebilir. Aynı şekilde, makaleye başlarken kullanılması planlanan teorik yaklaşım istenilen açıklayıcı etkiyi yaratmayabilir. Sonuç olarak, makaleye başlarken yazarın planladığı makale yapısı, makale yazımının sonuna doğru oldukça değişim geçirebilir. Dolayısıyla, makale yazmaya giriş bölümünden başlayanlar, makale yazımının sonuna geldiklerinde giriş bölümünü yeniden yazmak zorunda kalabilir.

Sonuç bölümü, makalenin ana argümanlarının detaylı bir şekilde tartışıldığı ve en başta sorulan araştırma sorusunun yanıtlandığı bölümdür. Okuyucuların en dikkatli okuduğu kısımlardan olan sonuç bölümünün makalede tartışılan argümanları iyi bir şekilde özetlemesi ve makalenin genel analizini etkili bir şekilde yapması gerekmektedir. Dolayısıyla sonuç bölümünün çok kısa olması tavsiye edilmez. Sonuç bölümünde, makalenin

getirdiği yenilik ve literatüre sağladığı katkı net bir biçimde belirtilmelidir. Bu sayede, makale “So what?” (yani ne?) sorusuna da sonuç bölümünde analitik bir yanıt vermiş olur. Sonuç bölümünde, bulgular, analiz ve katkı dışında olası eleştirilere de yanıt verilebilir. Örneğin, makalenin geliştirdiği teorik modelin başka vakalara da uygulanabilirliğini göstermek için makalede odaklanılan vakaların dışına çıkmak gerekebilir. Yazar bunu sonuç bölümünde tartıştığı örneklerle yapabilir. Bunların yanı sıra, makalenin sınırlılıkları (limitations) sonuç bölümünde vurgulanabilir. Kelime sınırından dolayı bazı ampirik tartışmalara makalede yer verilememesi, verilere erişimde yaşanan sıkıntılar ya da yararlanılan teorik yaklaşımın açıklama kapasitesindeki sınırlılıklar sonuç bölümünde belirtilebilir. Son olarak, çalışmanın ilerdeki benzer çalışmalara esin kaynağı olabileceği vurgulanabilir. Bu sayede yazar makalesindeki argümanları başka çalışmalarında daha kapsamlı tartışacağı yönünde okuyucuya mesaj verir.

4. Sonuç

Bu çalışma, Sosyal Bilimlerde makale yazımı hakkındaki önemli noktaları güncel yayınlardan örneklerle tartışarak araştırmacılara bir rehber oluşturmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, öncelikle bir araştırma makalesinde olması gereken üç ana unsur olan araştırma sorusu, literatür taraması ve akademik katkı, özellikle Türkiye akademisindeki güncel çalışmalardan örneklerle anlatılmıştır. Sonraki bölümde makaledeki şekilsel konular ele alınmış ve başlık, özet, anahtar kelimeler gibi teknik konular hakkında izlenmesi gereken stratejiler tartışılmıştır. Bunun dışında makalenin yapısı konusunda da son dönemde yayınlanan çalışmalardan örneklerle okuyucuya önemli ipuçları verilmiştir.

Yukarıdaki tartışmalar ışığında çalışma, makale yazımı konusunda yeni araştırmacılara dört temel reçete sunmaktadır. Birincisi, araştırma sorusu, makalenin kalbini oluşturduğundan makaledeki tüm literatür tartışmaları ve ampirik tartışmalar bu soru üzerine şekillendirilmelidir. Dolayısıyla araştırma sorusu analitik olmalı ve mümkünse bir sorunsal ortaya koymalıdır. İkincisi, literatür taraması sistematik ve eleştirel olmalıdır. Yani, literatürdeki genel eğilimler kategorilerine ayrılarak tasniflenmeli ve literatürün gözden kaçırdığı noktalar vurgulanmalıdır.

Üçüncüsü, makale ampirik, teorik ve yöntemsel katkılardan en az birini karşılamalı ve literatüre yapılan akademik katkı makalede net bir şekilde ortaya konulmalıdır. Sonuncusu, makalenin giriş ve sonuç bölümleri, okuyucuların en çok odaklandıkları kısımlar olduğundan, araştırmacılar bu bölümlere azami önem vermelidir. Makalenin ana argümanları ve araştırma sorusuna verdiği yanıtlar sonuç bölümünde detaylı bir biçimde ele alınmalıdır. Makalenin tanıtımı giriş bölümünde yapıldığından makalenin sorusu, yazılış amacı, vakası, yöntemi, teorik yaklaşımı ve ana argümanı bu kısımda okuyucuya net bir şekilde açıklanmalıdır.

Tavsiye edilen bu stratejilerin yeni araştırmacılarca dikkate alınıp makale yazımında uygulanması, hem çalışmalarının akademik dergiler tarafından yayınlanma ihtimalini yükseltecek, hem de Türkiye Sosyal Bilimlerinde üretilen çalışmaların akademik değerini artıracaktır.

KAYNAKÇA

- Aydın, M. (2004). "Uluslararası İlişkilerin "Gerçekçi" Teorisi: Kökeni, Kapsamı, Kritiği", *Uluslararası İlişkiler*, 1/1, 33-60.
- Aydınlı, E. ve Mathews, J. (2008). "Periphery Theorising for a Truly Internationalised Discipline: Spinning IR Theory out of Anatolia", *Review of International Studies*, 34/4, 693-712.
- Aydın-Düzgüt, S., Rumelili, B. ve Gülmez, S. B. (2020). "Turkey as a Model for the Mediterranean? Revealing Discursive Continuities with Europe's Imperial Past", *Interventions: International Journal of Postcolonial Studies*, 22/6, 741-762.
- Barlas, D. ve Gülmez, S. B. (2018). "Turkish-British relations in the 1930s: from ambivalence to partnership", *Middle Eastern Studies*, 54/5, 827-840.
- Blaikie, N. (2004). "Research Question", *The SAGE Encyclopedia of Social Science Research Methods*, (Ed: M. S. Lewis-Beck, A. Bryman ve T. F. Liao), Cilt 1, California, SAGE.
- Berridge, G. R. (2010). *Diplomacy Theory and Practice*, New York, Palgrave Macmillan.
- Blaikie, N. (2000). *Designing social research: The logic of anticipation*, Cambridge, Polity.
- Bozdağlıoğlu, Y. ve Özen, Ç. (2004). "Liberalizmden Neoliberalizme Güç Olgusu ve Sistemik Bağımlılık", *Uluslararası İlişkiler*, 1/4, 59-79.
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods*, 4. Baskı, Oxford, Oxford University Press.
- Buhari Gülmez, D. (2010). "Stanford School on Sociological Institutionalism: A Global Cultural Approach", *International Political Sociology*, 4/3, 253-270.
- Buhari Gülmez, D. (2020). "The resilience of the US-Turkey alliance: Divergent threat perceptions and worldviews", *Contemporary Politics*, 26/4, 475-492.
- Coşan Yılmaz, M. ve Emiroğlu, O. N. (2005). "Bilimsel makale nasıl yazılır?", *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 1/2, 26-38.
- Çakmakkaya, Ö. S. (2012). "Bilgiyi Paylaşmak: Biyomedikal Alanda Bilimsel Makale Yazım Kuralları ile ilgili Derleme", *Yükseköğretim Dergisi*, 3/3, 142-150.
- Çuhadar, Ç. E., Kaarbo, J., Kesgin, B. ve Özkeçeci-Taner, B. (2020). "Turkish leaders and their foreign policy decision-making style: a comparative and multi-method perspective", *Turkish Studies*, DOI: 10.1080/14683849.2020.1724511
- Day, R. A. ve Gastel, B. (2012). *How to write and public a scientific paper*, Cambridge, Cambridge University Press.
- De Volo, L. B. ve Shatz, E. (2004). "From the Inside out: Ethnographic Methods in Political Research", *PS: Political Science and Politics*, 37/2, 267-271.
- Eisenhart, M. (1998). "On the subject of interpretive reviews", *Review of Educational Research*, 68/4, 391-399.
- Ekmekçi, A. ve Konaç, E. (2009). "Bilimsel yazımın bazı temel kuralları", *TUBAV Bilim Dergisi*, 2/1, 117-121.
- Esen, B. (2020). "Praetorian Army in Action: A Critical Assessment of Civil-Military Relations in Turkey", *Armed Forces & Society*, 1-22, DOI: 10.1177/0095327X20931548
- Götz, E. (2019). "Enemy at the Gates: A Neoclassical Realist Explanation of Russia's Baltic Policy", *Foreign Policy Analysis*, 15/1, 99-117.
- Gülmez, S. B. (2017). "Turkish Foreign Policy as an Anomaly: Revisionism and Irredentism through Diplomacy in the 1930s", *British Journal of Middle Eastern Studies*, 44/1, 30-47.
- Gülmez, S. B. (2019). "Do Diplomats matter in Foreign Policy? Sir Percy Loraine and the Turkish-British Rapprochement in the 1930s", *Foreign Policy Analysis*, 15/1, 65-82.
- Gülmez, S. B. ve Cebeci, E. (2020). "Self-Determinasyon Hareketlerinde Kamu Diplomasininin Rolü: Katalonya Örneği", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39, 239-253.
- Halperin, S. ve Heath, O., (2011) *Political Research: Methods and Practical Skills*, Oxford, Oxford University Press.
- Hammersley, M. (2004). "Literature Review", *The SAGE Encyclopedia of Social Science Research Methods*, (Ed: M. S. Lewis-Beck, A. Bryman ve T. F. Liao), Cilt 1, California, SAGE.

- Hart, C. (1998). *Doing a literature review*, London, Sage.
- Hatipoğlu, E. ve Palmer, G. (2016). "Contextualizing change in Turkish foreign policy: the promise of the 'two-good' theory", *Cambridge Review of International Affairs*, 29/1, 231-250.
- Hermann, Margaret G. (1980). "Explaining Foreign Policy Behavior Using the Personal Characteristics of Political Leaders", *International Studies Quarterly*, 24/1, 7-46.
- Hermann, M. G. (2001). "How Decision Units Shape Foreign Policy: A Theoretical Framework", *International Studies Review*, 3/2, 47-81.
- Holsti, K. J. (1970). "National Role Conceptions in the Study of Foreign Policy", *International Studies Quarterly*, 14/3, 233-309.
- Hooghe, L., Marks, G. ve Wilson, D. J. (2002). "Does Left/Right Structure Party Positions on European Integration?", *Comparative Political Studies*, 35/8, 965-989.
- Ilgit, A. ve Prakash, D. (2019). "Making Human Rights Emotional: A Research Agenda to Recover Shame in "Naming and Shaming"", *Political Psychology*, 40/6, 1297-1313.
- İşeri, E. (2009). "The US Grand Strategy and the Eurasian Heartland in the Twenty-First Century", *Geopolitics*, 14/1, 26-46.
- Johns, R. (2009). "Tracing Foreign Policy Decisions: A Study of Citizens' Use of Heuristics", *British Journal of Politics and International Relations*, 11/4, 574-592.
- Kavaklı, K. C., Chatagnier, J. T. ve Hatipoğlu, E. (2020). "The Power to Hurt and the Effectiveness of International Sanctions", *The Journal of Politics*, 82/3, 1-36.
- Kiraz, S. (2020). "Bir Dış Politika Analizi Yaklaşımı Olarak Neoklasik Realizmin İncelenmesi", *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13/4, 665-686.
- Köstem, S. (2020). "Russian-Turkish cooperation in Syria: geopolitical alignment with limits", *Cambridge Review of International Affairs*, DOI:10.1080/09557571.2020.1719040
- Külâh, B. ve Külâh, B. B. (2015). "Bilimsel makale yazımının esasları", *Bozok Tıp Dergisi*, 5/1, 53-58.
- Marx, G. T. (1997). "Of Methods and Manners for Aspiring Sociologists: 37 Moral Imperatives", *American Sociologist*, 28, 102-25.
- Özdamar, Ö. ve Erciyas, O. (2020). "Turkey and Cyprus: A Poliheuristic Analysis of Decisions during the Crises of 1964, 1967, and 1974", *Foreign Policy Analysis*, 16/3, 457-477.
- Rumelili, B. (2012). "Liminal identities and processes of domestication and subversion in International Relations", *Review of International Studies*, 38/2, 495-508.
- Rumelili, B. (2015). "Identity and desecuritisation: the pitfalls of conflating ontological and physical security", *Journal of International Relations and Development*, 18, 52-74.
- Saatçioğlu, B. (2001) "Revisiting the Role of Credible EU Membership Conditionality for EU Compliance: The Turkish Case", *Uluslararası İlişkiler*, 8/31, 23-44.
- Soyaltın-Colella, D. (2020a). "Uluslararası ve Bölgesel Yolsuzlukla Mücadele Rejimlerinde Yaptırım ve Sosyal Baskı: Karşılaştırmalı Bir Analiz", *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 19/1, 61-77.
- Soyaltın-Colella, D. (2020b). "(Un)Democratic change and use of social sanctions for domestic politics: Council of Europe monitoring in Turkey", *International Political Science Review*, 1-17, DOI: 10.1177/0192512120927120
- Tiryaki, O. (2014). "Bilimsel Yayın Hazırlama Teknikleri", *ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 2/1, 143-155.
- Tokdemir, E. (2017). "Winning hearts & minds (!): The dilemma of foreign aid in anti-Americanism", *Journal of Peace Research*, 54/6, 819-832.
- Tokdemir, E. (2020). "Feels like home: Effect of transnational identities on attitudes towards foreign countries", *Journal of Peace Research*, 1-15, DOI: 10.1177/0022343320943251
- Tokdemir, E., Akcinaroglu, S., Ozen, H. E. Ve Karakoc, E. (2020). "'Wars of others': national cleavages and attitudes toward external conflicts", *International Interactions*, DOI: 10.1080/03050629.2020.1792898

Türkeş-Kılıç, S. (2020). "Justifying privileged partnership with Turkey: an analysis of debates in the European Parliament", *Turkish Studies*, 21/1, 29-55.

Ünver, Ü., Keleşoğlu, A. ve Küçükkaya, E. (2017). "Mühendislik Disiplinleri İçin Bilimsel Makale Yazım Esasları", *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 8/3, 235-247.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Bu çalışmanın yazarları, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyduklarını kabul etmektedirler (The authors of this article confirm that their work complies with the principles of research and publication ethics).

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).

3. Bu çalışma, intihal tarama programı kullanılarak intihal taramasından geçirilmiştir (This article was screened for potential plagiarism using a plagiarism screening program).